

# VLAAMSE RAAD

---

BUITENGEWONE ZITTING 1995

8 AUGUSTUS 1995

---

## ONTWERP VAN DECREET

**tot goedkeuring van het Verdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap  
in het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden  
inzake de samenwerking op het gebied van cultuur, onderwijs, wetenschappen en welzijn,  
ondertekend in Antwerpen op 17 januari 1995**

## MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het Cultureel Verdrag betreffende de culturele en intellectuele betrekkingen tussen België en Nederland van 16 mei 1946 was voor beide landen één van de eerste naoorlogse culturele verdragen. Het werd gevolgd door een aantal soortgelijke verdragen met West- en Oosteuropese landen, en met landen in de derde wereld.

Gedurende bijna een halve eeuw heeft het zijn deugdelijkheid bewezen.

Vooraf in de jaren tachtig ontstond een nieuwe oriëntatie in de culturele samenwerking. De samenwerking vond steeds meer rechtstreeks en spontaan plaats tussen de instellingen in het veld. Daarnaast deden zich op diverse beleidsterreinen nieuwe mogelijkheden tot samenwerking voor via multilaterale organisaties. De Gemengde Commissie ging meer en meer fungeren als een platform waar bilaterale samenwerking en raakvlakken op het gebied van multilaterale samenwerking werden gecoördineerd en samenwerking werd gestimuleerd op terreinen waar er hiaten waren. De Belgische staatshervormingen bezorgden Vlaanderen een zo goed als volledige autonomie op het vlak van cultuur, onderwijs, wetenschappen en welzijn.

De regeringen van Nederland en Vlaanderen wensen een nieuw verdrag te sluiten, waarbij culturele samenwerking in de meest uitgebreide zin wordt nagestreefd. Deze betreft een samenwerking “sui generis”, die op die manier afwijkt van het klassieke patroon van cultureel verdrag.

### **Commentaar bij de artikelen**

#### **Artikel 1**

De term cultuur geldt hier in een brede betekenis, d.w.z. inclusief kunst (scheppende, uitvoerende en toegepaste kunst), sociaal-cultureel werk (bibliotheken, volksontwikkeling, jeugdwerk), media, sport, vrijetijdsbesteding.

De sector sociaal-cultureel werk behoort in Vlaanderen tot het culturele domein, terwijl in Nederland dit gebied is opgenomen binnen de welzijnssector.

Over de media kan worden opgemerkt dat zij zich meestal specifiek tot de eigen bevolking richten. Toch is de verspreiding van de media, inzonderheid van de openbare omroepen en van kranten en tijdschriften, over het Nederlandse taalgebied van groot belang omdat zij de dragers bij uitstek zijn van de cultuur.

In verband met de samenwerking op onderwijsgebied dient te worden onderstreept dat vlaanderen volledig bevoegd is voor onderwijs, behalve de bepaling van het begin en het einde van de leerplicht, de minimale voorwaarden voor het uitreiken van diploma's en de pensioenregeling.

Onder samenwerking op het gebied van wetenschappen worden zowel de samenwerking inzake het wetenschapsbeleid als de samenwerking op het gebied van het wetenschappelijk onderzoek verstaan.

#### **Artikel 2**

Met samenwerking in de grensgebieden wordt bedoeld, samenwerking tussen lagere overheden: gemeenten, intercommunale verenigingen, provincies, interprovinciale verenigingen, euregio's.

De samenwerking impliceert een wederzijds gebruik van elkaars voorzieningen.

#### **Artikel 3**

De wederzijdse samenwerking is gericht op de convergentie van het beleid, waar mogelijk en gewenst, en het op elkaar afstemmen van bestuurlijke, sociale, culturele, welzijns-, onderwijs- en wetenschappelijke stelsels.

Het doel van de samenwerking is het ontplooien van een natuurlijke dynamiek van grensoverschrijdende samenwerking en een grotere mobiliteit binnen Nederland en Vlaanderen.

## Artikel 4

De samenwerking en het gezamenlijk optreden in derde landen kan diverse vormen aannemen :

— samenwerking binnen bestaande en nieuwe instituten. Op dit ogenblik wordt samengewerkt met het cultureel en wetenschappelijk instituut in Kaïro en het Institut Néerlandais in Parijs. Tevens bestaat het voornemen om ook samen te werken in het nieuwe wetenschappelijk instituut in Peking. Het Theaterinstituut Nederland werkt samen met het Vlaams Cultureel Centrum De Brakke Grond in Amsterdam ;

— projecten ad hoc (o.a. Frankfurter Buchmesse, Biënnale in Venetië).

Beide partijen informeren elkaar systematisch over de werkprogramma's en/protocolen die het gevolg zijn van culturele verdragen of van de hoofdstukken cultuur binnen andere verdragen.

## Artikel 5

Er wordt in het bijzonder aandacht besteed aan de positie van de Nederlandse taal in Europa en in de wereld.

## Artikel 6

De verspreiding van informatie en documentatie is noodzakelijk omdat de wederzijdse kennis in een aantal gevallen nog altijd onvoldoende is.

Hierbij zal gebruik worden gemaakt van verschillende kanalen, bij voorkeur in de media en het onderwijs.

## Artikel 7

De commissie is paritair en bestaat tenminste uit zeven leden van elke partij.

Met ambtelijke leden worden bedoeld, de ambtenaren van de betrokken departementen.

Niet-ambtelijke leden zijn de door de beide overheden aangewezen deskundigen, actief op één of meerdere terreinen die door het verdrag worden bestreken.

Eén en ander zal worden uitgewerkt in een door de commissie op te stellen huishoudelijk reglement.

## Artikel 8

Het werkveld van het verdrag is ruimer dan het verdrag van de Nederlandse Taalunie. De Nederlandse Taalunie is in principe bevoegd voor taalgebonden culturele en onderwijsactiviteiten.

Het is noodzakelijk dat de activiteiten en het beleid die uit beide verdragen voortvloeien zoveel mogelijk op elkaar worden afgestemd.

## Artikel 9

Dit artikel behoeft geen verdere commentaar.

## Artikel 10

Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat uit drie landen : Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba.

Buitenlandse betrekkingen zijn een aangelegenheid van het Koninkrijk. Daaronder valt het sluiten van verdragen.

De Nederlandse Antillen en Aruba worden van elk voor-nemen een verdrag te sluiten op de hoogte gebracht, waarna het aan hen is te beslissen of zij medegelding van het verdrag voor hun land wenselijk achten.

De medegelding van verdragen voor de Nederlandse Antillen en Aruba zal echter niet altijd tijdens de onderhandelingen bekend zijn. Daarom moet het verdrag een bepaling bevatten waarin de mogelijkheid van medegelding voor de Nederlandse Antillen en Aruba is geregeld.

## Artikel 11

Het Cultureel Verdrag betreffende de culturele en intellectuele betrekkingen tussen België en Nederland van 16 mei 1946 blijft van toepassing voor de Franse en de Duitstalige Gemeenschap.

Dit geldt eveneens, wat de Nederlandse Antillen en Aruba betreft, voor de culturele betrekkingen en het Protocol van Uitvoering tussen België en Nederland van 4 juni 1975.

Brussel, 12 juli 1995.

*De minister-president van de Vlaamse regering,  
Vlaams minister van Buitenlands Beleid,  
Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,*

L. VAN DEN BRANDE

*De minister vice-president van de Vlaamse regering,  
Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken*

L. VAN DEN BOSSCHE

*De Vlaamse minister van Leefmilieu  
en Tewerkstelling,*

T. KELCHTERMANS

*De Vlaamse minister van Financiën,  
Begroting en Gezondheidsbeleid,*

W. DEMEESTER-DE MEYER

*De Vlaamse minister van Binnenlandse  
Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting,*

L. PEETERS

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,  
Vervoer en Ruimtelijke Ordening,*

E. BALDEWIJNS

*De Vlaamse minister van Cultuur,  
Gezin en Welzijn,*

L. MARTENS

*De Vlaamse minister van Economie,  
KMO, Landbouw en Media,*

E. VAN ROMPUY

*De Vlaamse minister van Brusselse Aangelegenheden  
en Gelijke Kansenbeleid,*

A. VAN ASBROECK

---



## VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

tot goedkeuring van het Verdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap  
in het koninkrijk België en het koninkrijk der Nederlanden  
inzake de samenwerking op het gebied van cultuur, onderwijs,  
wetenschappen en welzijn, ondertekend in Antwerpen op 17 januari 1995

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering,  
Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, de Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden en de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel

Het verdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap in het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de samenwerking op het gebied van cultuur, onderwijs, wetenschappen en welzijn, ondertekend in Antwerpen op 17 januari 1995, zal volkomen uitwerking hebben.

Brussel,

*De minister-president van de Vlaamse regering,  
Vlaams minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid,  
Energie en Externe Betrekkingen,*

L. VAN DEN BRANDE

*De minister vice-president van de Vlaamse regering,  
Vlaams minister van Leefmilieu en Huisvesting,*

N. DE BATSELIER

*De Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening  
en Binnenlandse Aangelegenheden,*

T. KELCHTERMANS



*De Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden,*

H. WECKX

*De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,*

L. VAN DEN BOSSCHE

*De Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming,*

J. SAUWENS

*De Vlaamse minister van Financiën en Begroting,  
Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin,*

W. DEMEESTER-DE MEYER

*De Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden,*

L. PEETERS

---



ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 8 juni 1995 door de minister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot goedkeuring van het Verdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap in het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de samenwerking op het gebied van cultuur, onderwijs, wetenschappen en welzijn, ondertekend in Antwerpen op 17 januari 1995", heeft op 20 juni 1995 het volgend advies gegeven :

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

De kamer was samengesteld uit

|                         |                     |
|-------------------------|---------------------|
| de Heren : W. DEROOVER, | kamervoorzitter,    |
| D. VERBIEST,            | staatsraden,        |
| P. LEMMENS,             |                     |
| de Heer : A. ALEN,      | assessoren van de   |
| Mevrouw : Y. MERCHERS,  | afdeling wetgeving, |
| Mevrouw : F. LIEVENS,   | griffier.           |

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. CLEMENT, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

W. DEROOVER.



## ONTWERP VAN DECREET

## ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn en de Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

### Enig artikel

Het verdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap in het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de samenwerking op het gebied van cultuur, onderwijs, wetenschappen en welzijn, ondertekend in Antwerpen op 17 januari 1995, zal volkomen uitwerking hebben.

Brussel, 12 juli 1995

*De minister-president van de Vlaamse regering,  
Vlaams minister van Buitenlands Beleid,  
Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,*

L. VAN DEN BRANDE

*De minister vice-president van de Vlaamse regering,  
Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,*

L. VAN DEN BOSSCHE

*De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,*

T. KELCHTERMANS

*De Vlaamse minister van Financiën,  
Begroting en Gezondheidsbeleid,*

W. DEMEESTER-DE MEYER



*De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden,  
Stedelijk Beleid en Huisvesting,*

L. PEETERS

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,  
Vervoer en Ruimtelijke Ordening,*

E. BALDEWIJNS

*De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,*

L. MARTENS

*De Vlaamse minister van Economie, KMO,  
Landbouw en Media,*

E. VAN ROMPUY

*De Vlaamse minister van Brusselse Aangelegenheden  
en Gelijke Kansenbeleid*

A. VAN ASBROECK

---

VERDRAG  
INZAKE DE SAMENWERKING OP HET GEBIED VAN CULTUUR, ONDERWIJS,  
WETENSCHAPPEN EN WELZIJN TUSSEN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN EN  
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP IN HET KONINKRIJK BELGIË

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

en

DE VLAAMSE GEMEENSCHAP IN HET KONINKRIJK  
BELGIË,

hierna te noemen de “Verdragsluitende Partijen”,

gelet op hun verbondenheid op het gebied van geschiedenis  
en cultuur alsmede hun gemeenschappelijke taal,

gelet op het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden  
en het Koninkrijk België inzake de Nederlandse Taalunie,

gelet op hun gemeenschappelijke belangen, inzonderheid in  
Europa,

geleid door de wil de culturele samenwerking in de ruimste  
zin te bevorderen en te ontwikkelen alsmede in dit kader  
internationaal gezamenlijk op te treden,

ervan overtuigd dat deze samenwerking zal bijdragen tot  
meer wederzijds begrip en vriendschap,

zijn het volgende overeengekomen :

Artikel 1

De Verdragsluitende Partijen werken zo nauw mogelijk  
samen op het gebied van cultuur, onderwijs, wetenschappen  
en welzijn.

Artikel 2

Tot dit doel voeren de Verdragsluitende Partijen een beleid  
dat zoveel mogelijk en op basis van wederkerigheid de recht-  
streekse samenwerking op deze gebieden tussen overheden,  
personen, instellingen en organisaties bevordert.  
Dit geldt in het bijzonder voor de samenwerking in de grens-  
gebieden.

Artikel 3

De Verdragsluitende Partijen streven naar onderlinge afstem-  
ming en coördinatie en waar mogelijk en wenselijk naar een  
gemeenschappelijk beleid.

Artikel 4

De Verdragsluitende Partijen streven naar samenwerking in  
en met derde landen.

Artikel 5

De Verdragsluitende Partijen voeren, waar mogelijk, vooraf  
overleg over in Europese organen en multilaterale fora in te  
nemen standpunten.

Artikel 6

Voor de bevordering van de wederzijdse bekendheid stimule-  
ren de Verdragsluitende Partijen de uitwisseling van informa-  
tie en documentatie. Tevens wordt de uitwisseling van des-  
kundigen aangemoedigd.

Artikel 7

De Verdragsluitende Partijen stellen een Commissie in, pari-  
tair samengesteld en bestaande uit ambtelijke en niet-ambte-  
lijke leden.

De Commissie stelt een huishoudelijk reglement vast. De  
Commissie evalueert de uitvoering van dit Verdrag en brengt  
terzake advies uit.

Artikel 8

De Commissie overlegt periodiek met de Algemeen  
Secretaris van de Nederlandse Taalunie met het oog op af-  
stemming van de samenwerking, zoals voorzien in dit Ver-  
drag, op de in het Taalunieverdrag geregelde samenwerking  
op het gebied van de Nederlandse taal en letteren.

Artikel 9

Dit Verdrag treedt in werking op de eerste dag van de tweede  
maand, volgend op de dag waarop de Verdragsluitende  
Partijen elkaar schriftelijk ervan in kennis hebben gesteld dat  
aan de constitutionele vereisten hiervoor is voldaan.

Artikel 10

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, kan de toepas-  
sing van dit Verdrag tot de Nederlandse Antillen en Aruba  
worden uitgebreid door middel van schriftelijke kennisgeving  
van de Nederlandse Regering aan de Vlaamse Regering.

Artikel 11

1. Bij inwerkingtreding van dit Verdrag eindigt, wat de  
Vlaamse Gemeenschap betreft, de samenwerking in het  
kader van het Verdrag betreffende de culturele en intellec-

tuele betrekkingen tussen Nederland en België van 16 mei 1946.

2. Indien de toepassing van dit Verdrag wordt uitgebreid tot de Nederlandse Antillen en/of Aruba eindigt de samenwerking in het kader van de Overeenkomst betreffende de culturele betrekkingen en het Protocol van Uitvoering van 4 juni 1975 tussen het desbetreffende deel van het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap.

#### Artikel 12

1. Indien één der Verdragsluitende Partijen dit Verdrag opzegt, stelt zij de andere Verdragsluitende Partij daarvan schriftelijk in kennis ; de opzegging van het Verdrag wordt van kracht zes maanden na de datum van ontvangst van

een dergelijke kennisgeving door de andere Verdragsluitende Partij.

2. Indien de toepassing van dit Verdrag tot de Nederlandse Antillen en/of Aruba is uitgebreid, is het Koninkrijk der Nederlanden gerechtigd de toepassing van dit Verdrag ten aanzien van een deel van het Koninkrijk afzonderlijk te beëindigen.

Ten blijk van de vertegenwoordigers van de Regeringen der Verdragsluitende Partijen, daartoe naar behoren gemachtigd, dit Verdrag hebben ondertekend.

Opgemaakt in Antwerpen, op 17 januari 1995, in twee originele exemplaren.

Voor de  
Vlaamse Gemeenschap  
in het Koninkrijk België,

Voor het  
Koninkrijk der Nederlanden,

w.g. :

H. WECKX  
L. VAN DEN BOSSCHE

w.g. :

J.M.M. RITZEN  
M. PATIJN

---